

هه‌ریمی کوردستانی عێراق

ئه‌نجوو مه‌نی نیشتمانیی

کوردستانی عێراق

ئه‌نجوو مه‌نی نیشتمانیی کوردستانی عێراق

پروژۆکۆله‌کان

١٣

١٩٩٥-١٩٩٦ - به‌رگی سیانزده‌یه‌م

چاپی به‌که‌م ١٩٩٧

پېرسټ :

- پروټوکولې دانیشتنی ژماره (۱) ی نائاسایی سالی ۱۹۹۵ شه‌مه
ریکه‌وتی ۱۹۹۵/۵/۲۷ - داره‌به‌ن - _____ ل ۵
- پروټوکولې دانیشتنی ژماره (۱) ی نائاسایی سالی ۱۹۹۶ دووشه‌مه
ریکه‌وتی ۱۹۹۶/۶/۳ . _____ ل ۱۱
- پروټوکولې دانیشتنی ژماره (۱) ی نائاسایی سالی ۱۹۹۶ سی شه‌مه
ریکه‌وتی ۱۹۹۶/۹/۳ . _____ ل ۱۹
- پروټوکولې دانیشتنی ژماره (۱) دووشه‌مه ریکه‌وتی ۱۹۹۶/۹/۱۶ _____ ل ۳۵
- پروټوکولې دانیشتنی ژماره (۲) دووشه‌مه ریکه‌وتی ۱۹۹۶/۹/۲۳ _____ ل ۴۳
- پروټوکولې دانیشتنی ژماره (۳) پینج شه‌مه ریکه‌وتی ۱۹۹۶/۹/۲۶ _____ ل ۶۱
- پروټوکولې دانیشتنی ژماره (۴) سی شه‌مه ریکه‌وتی ۱۹۹۶/۱۱/۵ _____ ل ۸۳
- پروټوکولې دانیشتنی ژماره (۵) چوارشه‌مه ریکه‌وتی ۱۹۹۶/۱۱/۶ _____ ل ۱۳۵
- پروټوکولې دانیشتنی ژماره (۶) شه‌مه ریکه‌وتی ۱۹۹۶/۱۱/۹ _____ ل ۱۶۵
- پروټوکولې دانیشتنی ژماره (۷) چوارشه‌مه ریکه‌وتی ۱۹۹۶/۱۲/۱۸ _____ ل ۱۹۹
- پروټوکولې دانیشتنی ژماره (۸) پینج شه‌مه ریکه‌وتی ۱۹۹۶/۱۲/۱۹ _____ ل ۲۶۳

پروتۆكۆلى دانىشتنى ژماره (۱) ئاساسىي

دووشەنمە رىكەوتى ۱۹۹۶/۶/۳

كاتژمىر (۱۰) ى سەرلەبەيانى رۆژى دووشەنمە رىكەوتى ۱۹۹۶/۶/۳ ئەنجومەنى نىشتىمانىي كوردستان بە سەرۆكايەتى جىگىرى سەرۆك بەرپىز نەژاد ئەحمەد عەزىز ئاغا، بە ئامادەبوونى سكرتېرى ئەنجومەن بەرپىز فەرسەت ئەحمەد عەبدوللا، دانىشتنى (۱) ى ئاساسىي خولى يەكەمى ئاساسىي، سالى (۱۹۹۶) ى خۆى بەست. سەرەتا لەلايەن دەستى سەرۆكايەتى رادەى ياساسىي دانىشتنەكە چەسپىتراو. ئەوجا بەرپىز سەرۆكى ئەنجومەن بەناوى خواى بەخشندەو مېھرەبان و، بەناوى گەلى كوردستانەو دانىشتنەكەى دەست پىكرد.

بەرنامەى كار:

۱- پرۆژەى ياساى درىژ كوردنەوہى ماوہى ياساسىي ئەنجومەن.

بەرپىز نەژاد ئەحمەد عەزىز ئاغا/جىگىرى سەرۆك:

بەرپىز سەرۆكى ئەنجومەن.

بەناوى خواى بەخشندەو مېھرەبان، بەناوى گەلى كوردستانەوہى دانىشتنى ئاساسىي ئەمرۆ دەست پى دەكەين، پىشەكى بەخىرەتەنى ھەموو ئەو برادەرەنە دەكەين كە ھاتوون و ئەوانەى پىتبان نەكراوہ كە ئەندامى پەرلەمانن. شتىكى زۆر دلخۆش كەرەوہى پاش سالتىك بەسەر كۆبونەوہەكى دارەبەن دا ئىمە توانىمان بەيەكەوہ وەكو برا كە سالىھە بەيەكەوہ تىكۆشاوين و، جۆرەھە ياساى باشمان دەر كوردوہ، ئەم كۆبونەوہەبەمان كوردوہ بۆ ئەوہى خولى ھەلبىژاردن درىژ بەكەينەوہ. بەداخەوہ كە بارىكى وا ھاتبوہ پىشەوہ نەمان ئەتوانى زياد لەوہى كە كوردومانە بەكەين و ھىوادارىن لە جىگايەكى باشتر، لە داھاتووپكى نىكدا كۆبونەوہى تر بەكرىت، بۆ ئەوہى كە يارمە تىدانىكى پەرلەمان بىت بۆ نەھىشتنى ئەو ناخۆشىيەى نىوان دوو ھىزى سەرەكى كە ھوكمرانى كوردستانىان كوردوہ و ئەشى كەن، ئەو ناخۆشىانە نەمىتن. ھەر بەو بۆنەبەوہ من ئەمەوئ شتىكتان بىر بەخەمەوہ كە لەرۆژى ۱۹۹۲/۱۲/۳۰ لە پەرلەماندا وتم كە برايتى و ھاوكارىي نىوان يەكيتى نىشتىمانىي و پارتى دىموكراتى كوردستان و نىوان كاك مەسعوودو مام جەلال بەردى بناغەى ئەم ئەزمونە و ئەم تاقىكردنەوہى، ئەگەر رۆژى بىت ئەوہ

خوانهكا بتهقيت، بهراستي نهوه هموو شتهكافمان نهكهويته مهترسيببهوه. جا هيوادارين ئيستا نهولهقان و جوولانه نه ميئي و په رله مانيش دهوري پيروزي خوي بيئي و نهو سويندهي كه نه دامي په رله مان خواردوويانه، كه نه بي به كيتي گهلي كوردستان و خاكي كوردستان بيارين، بيخه نه نه مريكي واقيعي يهوهو، هه لوئستيكي نازايانه يان بو ده بريني بيرواي خويان هه بي. ئيستا براي خوشه ويستم سكرتيري نهنجومهن، نهو پرژهي برياري ياساي دريژكردهوي ماوهي ياسايي نهنجومهن دهخاته بهردهمي ئيوهي بهريز بو نهوهي بيخهينه دهنگدانهوه، سوياس.

فهرست نهحمد عهبدوللا/سكرتيري نهنجومهن:

بهريز سههروكي نهنجومهن.

بسم الله الرحمن الرحيم

باسم الشعب

المجلس الوطني لكوردستان العراق

رقم القرار: ١

تاريخ القرار: ١٩٩٦/٦/٣

«قرار»

استناداً الى احكام الفقرتين (١, ٢) من المادة (٦) من قانون المجلس الوطني لكوردستان العراق رقم ١/ لسنة ١٩٩٢، قرر المجلس الوطني لكوردستان العراق بجلسته غير الاعتيادية المنعقدة في المنطقة الواقعة بين شاويس وملا أومر- أربيل بتاريخ ١٩٩٦/٦/٣ اصدار القانون الاتي:

قانون رقم (١) لسنة ١٩٩٦

قانون التمديد الثاني للدورة الانتخابية الاولى للمجلس الوطني لكوردستان العراق

المادة الاولى:- تمدد الدورة الانتخابية للمجلس الوطني لكوردستان العراق لمدة ثلاثة اشهر اعتباراً من ١٩٩٦/٦/٤.

المادة الثانية:- ينفذ هذا القانون من تاريخ إقراره وينشر في الجريدة الرسمية.

نژاد احمد عزيز آغا

عن رئيس المجلس الوطني لكوردستان العراق

الاسباب الموجبة

كان قد تحدد يوم ٤/٦/١٩٩٥ تاريخاً لانتهاؤ المدة القانونية للمجلس الوطني لكووردستان العراق بموجب القانون رقم (١) لسنة ١٩٩٢ والنظام الداخلي للمجلس رقم (١) لسنة ١٩٩٢ المعدل وأوشكت على الانتهاء دون ان تتهيأ الظروف الملائمة لشعب كووردستان لممارسة حقه باجراء انتخابات الدورة الثانية مما حدا بالمجلس الى تمديد دورته الانتخابية الاولى لسنة واحدة تنتهي في ٤/٦/١٩٩٦ بموجب القانون رقم (١) لسنة ١٩٩٥ وكان يحدو الجميع الامل في إنهاء الاقتتال الداخلي وتحقيق السلام واجراء الانتخابات العامة، الا أن ما يؤسف له فإن مدة التمديد الاولى أوشكت على الانتهاء دون ان يتحقق ماكان المواطنون يصبون اليه مما يهدد النظام السياسي للاقليم ومؤسسته الشرعية المنتخبة وتجربته الديمقراطية بالضياح لذا فان الحفاظ على المكسب التاريخي لشعبنا وانقاذ التجربة الديمقراطية هو قضية مصيرية وهدف قومي ووطني ومن اجل ذلك وكجهد في هذا المسعى لقد شرع المجلس واصدر هذا القانون .

بهريز نمراد نهمهد عزيز ناغا / جيتگری سهروک:

سوپاس کاک فهرسهت. پاش نهوهی بریاره که خوینرایهوهو هویه بییوستییه کانی باس کرا، جا تکا له نهدامانی بهريز دهکهین نهوهی له گهل نهو بریاره دابه دهست بهريزکاتهوه.

بهريز عهبدولخالق محهمهد رهشيد زهنگه نه:

بهريز سههروکی نهنجووومهن.

نهوه بیی گفتوگویه؟.

بهريز نمراد نهمهد عزيز ناغا / جيتگری سهروک:

بهلئی. نه گهر کاک عهبدولخالق، جه نابت نه تهوئی گفتوگوئی بکهی نه گینا ئیمه به راستی هه موو ریکه وتنمان له سههر کردووه له گهل نه وهشدا فراکسیونی سهوزیش و فراکسیونی پارتی دیموکراتی کووردستانی به گرتویش کردووویه تی، نه گهر نه شتهوئی جه نابیشت فهرموو قسه بکه.

عهبدولخالق محهمهد رهشيد زهنگه نه:

بهريز سههروکی نهنجووومهن.

من له گهل دريژکردنهوهی په رله مانم به لام، بو نهوهی قسه کانم به هه له ليک نه دريتنهوه، بهم

دریژکردنه‌وه نابیی جاریکی تر تاقیکردنه‌وه‌ی داره‌به‌ن دووباره بکریته‌وه. هه‌ست ده‌که‌م له‌و پرۆژه‌یه‌ی که پیشکەش کراوه ده‌مانه‌وئ هه‌مان تاقیکردنه‌وه دووباره که‌ینه‌وه، له کاتی‌کدا من نازانم بۆ ئیمه‌ سێ مانگ ئه‌و په‌رله‌مانه‌ دریژ ئه‌که‌ینه‌وه؟ ئایا ئه‌و پرگه‌یه‌ی دوای ئه‌وه ئه‌لێ ئه‌مه‌ شیاوه بۆ دریژکردنه‌وه، هه‌تا‌کو که‌ی؟ ئایا ئیمه‌ مافی گشتی میلیله‌ت ناخۆین؟ ئه‌مه‌ پیشیل کردن نییه‌ بۆ مافی مرۆف؟ ئه‌و پرسیاره‌ ده‌که‌م له کاتی‌کدا جاریکی تریش دووباره‌ی ده‌که‌مه‌وه که ئه‌م خوله‌ پیتیوست بوو دریژ بکریته‌وه، به‌گه‌ر بخری، فراوان بکری. هه‌روه‌ها جاریکی تر ئه‌بێ په‌رله‌مان که به‌رزترین ده‌سه‌لاته‌ له‌م ولاته‌دا هه‌لبه‌ستی به‌ ده‌وری خۆی بۆ ئاشتی و بۆ ئاسایی کردنه‌وه. به‌لام به‌داخه‌وه‌ و هه‌ست ده‌که‌م ئیمه‌ شته‌کامان و ده‌که‌مین که جه‌وله‌یه‌کی تر له‌ پیشمان هه‌بێ. له‌به‌ر ئه‌وه‌ داوا ده‌که‌م له‌ سه‌رۆکی په‌رله‌مان و له‌ براده‌ران به‌گشتی ئه‌م دریژکردنه‌وه‌یه نه‌کریته‌ دریژکردنه‌وه‌یه‌کی رووکه‌ش، بۆ ئه‌وه‌ی میلیله‌ته‌که‌مان گرنگی بدا به‌و په‌رله‌مانه‌ نازیزه، که ده‌سکه‌وتی گه‌له‌که‌مانه، خۆینی هه‌زاران شه‌هیدی گه‌له‌که‌مانه، داوا ده‌که‌م ئه‌م دریژکردنه‌وه‌یه دریژکردنه‌وه‌یه‌کی کاریگه‌ر بێ بۆ ئه‌وه‌ی ده‌ریاز بێن له‌م مه‌ینه‌تیه‌ی که گه‌له‌که‌مانی تیدایه، رزگار بێن له‌و باره‌ ئابوورییه‌وه‌ ئه‌و باره‌ ئه‌منیه‌ خراپه‌ی که له‌ ولاته‌که‌مان دا هه‌یه، رزگار بێن له‌و پیشیلکارییه‌ زۆره‌ی که له‌ مافی مرۆف له‌ کوردستان دا ده‌کری.

که‌واته‌ با ئه‌و میلیله‌ته‌ له‌و به‌لایه‌ ده‌ریچی. من ده‌لیم بۆ گشت ئه‌ندامانی په‌رله‌مان و بۆ ده‌سته‌ی سه‌رۆکایه‌تی با میلیله‌ت بزانی له‌ناو په‌رله‌مانیش و له‌ناو میلیله‌تیش ده‌نگ هه‌یه، که رازی نییه‌ به‌و باره، زۆر سوپاس.

به‌ریژ نه‌زاد نه‌حمه‌د عه‌زیز ناغا / جیگری سه‌رۆک:

سوپاسی کاک عه‌بدوخالق ده‌که‌ین بۆ قسه‌کانی، به‌لام ئه‌و قسانه‌ی که ئه‌و کردی و ابزانم ئیمه‌ش پیش ئه‌وه‌ی که بریاره‌که بخۆینینه‌وه، ئه‌و قسانه‌مان کردو، ئه‌وه هیواو ئومیدی هه‌موو که‌سیکه‌و هیچ هه‌ولتیک نییه‌ له‌یه‌کی له‌ فراکسیۆنه‌کان بۆ ئه‌وه‌ی مافی مرۆف پیشیل بکری و هیا له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌دا بێ که دریژکردنه‌وه‌که‌ ته‌نها وه‌کو دریژکردنه‌وه‌ی داره‌به‌ن بێ. له کاتی‌کدا که راستییه‌ک هه‌یه‌ ده‌یزانین که ئاسایی کردنه‌وه‌و بارودۆخی په‌رله‌مان به‌ جۆرتیک له‌ جۆره‌کانی دا په‌یوه‌سته‌ به‌ په‌یوه‌ندی نیوان ئه‌و دوو حزبه‌ی که زۆربه‌ی په‌رله‌مان لێ پیکه‌هاتوه‌وه. جا له‌به‌ر ئه‌وه، ئه‌وه‌ی

کاک عەبدوڵخالق دەری ئەو ئەمریکی دەر ئەنجامە «تەحسێل حاصەل» وایزانم هەستی هەموو ئەندامێکە کە هاتوووە لێرە کۆبووتەووە، مەسەلە ی بەگەر خستەووە فراوان کردن و .. تا دوایی هەمووی باسی لێ کراوە کە سێش نییە لە گەڵ ئەو ئەبێ کە ئەو بربارە پەسەند بکەین. ماددە ی بەکەم - ببورن - بە پیتی پێرەوی ناوخوا ئەبێ ماددە بە ماددە بخوێنرێتەووە.

بەرێز فەرەست ئەحمەد عەبدوڵلا/سکرێتێری ئەنجومەن:

بەرێز سەروۆکی ئەنجومەن.

المادة الاولى : تمدد الدورة الانتخابية للمجلس الوطني لکوردستان العراق لمدة ثلاثة أشهر اعتباراً من ١٩٩٦/٦/٤ .

بەرێز نەژاد ئەحمەد عەزیز ناغا/ جێگری سەروۆک:

کێ لە گەڵ ئەم ماددە یە یە؟ ، تکایە دەست بەرز بکاتەووە .. کێ لە گەڵ نییە؟ .. کاک عەبدوڵخالق لە گەڵ نییە. بە زۆر بە ی دەنگ وەرگیرا.

بەرێز فەرەست ئەحمەد عەبدوڵلا/سکرێتێری ئەنجومەن:

بەرێز سەروۆکی ئەنجومەن.

المادة الثانية : ينفذ هذا القانون من تاريخ إقراره وينشر في الجريدة الرسمية.

بەرێز نەژاد ئەحمەد عەزیز ناغا/ جێگری سەروۆک:

کێ لە گەڵ ئەم ماددە یە یە؟ تکایە دەست بەرز بکاتەووە... کێ لە گەڵ نییە...؟ ئەمە بە تێکرای دەنگ وەرگیرا. هەموو یاساکە .. کێ لە گەڵ ئە؟ تکایە دەست بەرز بکاتەووە... کێ لە گەڵ نییە...؟ بە تێکرای دەنگ یاساکە وەرگیرا. زۆر سوپاستان دەکەین و تەنها یە ک خال هە یە کە باسی بکەین. ئێمە باسی ئەوە مان کرد کە هیوامان هە یە ئەو درێژکردنەووە یە درێژکردنەووە یە کێ کارێگەر بێ، هاندر بێ بۆ ئەو ی پرۆسە ی ناشتی لە کوردستاندا جێگیر بێ. لە بەر ئەو ئێمە لە کاتیکی زۆر زوودا ناگادارتان ئەکە ی ئەو بۆ کۆبوونەووە ی ئاییندە، بۆ کات و جێگا کە ی و، زۆر ناخایانی، بەلام هەر ئەو یە ئەبێ ببورن کە ئێستا لەم کۆبوونەووە یە دا ناتوانین نە دەست نیشانی جێگا نە دەست نیشانی کاتە کە بکەین. زۆر زۆر سوپاس.